

Sygn. akt IV KKN 278/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 10 kwietnia 2002 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie – Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Mieczysław Młodzik (spr.)

Sędziowie: SN Marek Sokołowski

del. SSA Jadwiga Żywolewska-Ławniczak

Protokolant: Elżbieta Brejniak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Stefana Szustakiewicza

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2002 r.

sprawy **M. O.**

skazanej z art. 267 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w R.

z dnia 5 lutego 1998 r., sygn. II Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 20 października 1997 r., sygn. II K [...]

1. oddała kasację;

2. obciąża skazaną sądowymi kosztami postępowania kasacyjnego.

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 20.10.1997 r. zmienionym następnie przez Sąd Wojewódzki w R. wyrokiem z dnia 5.2.1998 r. M. O. uznano za winną popełnienia przestępstwa z art. 267 kk z 1969 r. polegającego na tym, że „w dniu 19 listopada 1993 r. w R. wyłudziła poświadczenie nieprawdy odnośnie zameldowania na pobyt stały T. O. w lokalu przy ul. B. nr [...] w R. w ten sposób, że w oświadczeniu będącym załącznikiem zgłoszenia pobytu stałego podała nieprawdę, że jest jedynym właścicielem budynku (lokalu)” za które wymierzono karę 100 zł grzywny.

Skazanie oparto na następujących ustaleniach:

- nieruchomość położona w R. przy ul. B. [...] o powierzchni 4a i 4 m² stanowiła własność Z. J. na podstawie aktu własności ziemi z 1976 r., a następnie w drodze dziedziczenia stała się własnością jej córki S. G., co znalazło wyraz w zapisach księgi wieczystej nr [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w R.;
- na nieruchomości tej stał dom mieszkalny, w którym – w oddzielnych lokalach – od urodzenia zamieszkiwała S. G. i osk. M. O. – będące przyrodnimi siostrami;
- 19.11.1993 r. oskarżona złożyła przed urzędnikiem miasta R. pisemne oświadczenie (po uprzedzeniu o odpowiedzialności karnej), że jest jedyną właścicielką budynku (lokalu) położonego przy ulicy B. [...] i to oświadczenie było podstawą zameldowania na pobyt stały T. O., jej męża.

Z ustaleń tych wyprowadzono wniosek, że oskarżona poprzez nieprawdziwe oświadczenie o wyłącznej własności budynku (lokalu) podstępnie uzyskała zameldowanie męża, a więc wyłudziła poświadczenie nieprawdy.

Od wyroku Sądu Wojewódzkiego w R. kasację wniósł obrońca skazanej, zarzucając:

1. rażące naruszenie prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 267 kk przez przyjęcie, iż zachowanie się oskarżonej – polegające na podaniu w oświadczeniu z dnia 19 listopada 1993 r., że jest jedynym właścicielem budynku – wyczerpało znamiona czynu z art. 267 kk;
2. rażące naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 3 § 1, 4 § 1, 357 kpk.

W kasacji zawarto wniosek „o zmianę zaskarżonego wyroku ... przez uniewinnienie oskarżonej od przypisanego jej czynu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie kwalifikowała się do uwzględnienia.

Kasacja posługuje się dwoma zarzutami dla wykazania nieprawidłowości zaskarżonego wyroku, a także wadliwości postępowania w wyniku którego taki wyrok został wydany. Pierwszy zarzut określa jako rażącą obrazę prawa materialnego, a to art. 267 kk z 1969 r., drugi zarzut natomiast określa jako rażącą obrazę prawa procesowego, a to art. 3 § 1, 4 § 1, 357 kpk z 1969 r.

Zarzut drugi, obejmujący krytykę przebiegu postępowania odwoławczego nie został w kasacji rozwinięty i w jej motywach, nie wykazano – mimo takiej ustawowej powinności – na czym polegała czy miała polegać obraza cyt. artykułów, to jest 3 § 1, 4 § 1 i 357 kpk z 1969 r. Stąd też zarzut ten nie mógł być poddany ocenie Sądu Najwyższego z punktu widzenia zasadności.

Samo stwierdzenie, że źle oceniono zeznania świadka M. P., urzędnika dokonującego czynności meldunkowych, co przecież dokonane zostało przez sąd pierwszej instancji, jest niezrozumiałe skoro się zważy, że treści tych zeznań nie przeinaczono i nie wyciągnięto z nich nielogicznych wniosków.

Jeżeli chodzi o zarzut obrazy prawa materialnego to w ocenie autora kasacji obraza miała polegać na wadliwym przyjęciu (uznaniu), że w zachowaniu skazanej mieści się znamiona przestępstwa z art. 267 kk, gdyż pomimo

nieprawdziwości oświadczenia, że jest wyłącznym właścicielem budynku i użycie go w postępowaniu meldunkowym, dokonany meldunek nie potwierdził nieprawdy skoro T. O. „rzeczywiście pod tym adresem przebywał”.

Należy podzielić stanowisko wynikające pośrednio z kasacji, że warunkiem skazania z art. 267 kk z 1969 r. jest nie tylko fałsz intelektualny (nieprawda) dokumentu użytego jako podstępu do wprowadzenia w błąd funkcjonariusza publicznego lub innej osoby upoważnionej do wystawienia dokumenty, ale także potwierdzenie (poświadczenie) przez tą osobę stanu (faktu) niezgodnego z rzeczywistością.

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia ze ziszczeniem się obu warunków. Warunek pierwszy nie jest kwestionowany przez autora kasacji i znajduje potwierdzenie w tym, że skazana w pisemnym oświadczeniu stanowiącym załącznik zgłoszenia pobytu stałego podała nieprawdę, iż jest jedyną właścicielką budynku (lokalu) a następnie posłużyła się nim jako środkiem podstępu. Spełniony został także warunek drugi i to niezależnie od tego czy T. O. pod omawianym adresem przebywał i czy miał prawo do takiego przebywania (zamieszkiwania) z innych powodów niż ten, który został wskazany przez skazaną.

Nie może bowiem ulegać wątpliwości, że wiedza pracownika Urzędu Miasta w R. - M. P. o braku po stronie skazanej uprawnień własnościowych do budynku (lokalu) doprowadziłaby do odmowy zameldowania T. O. przynajmniej w tym czasie kiedy dokonany został meldunek i na takiej podstawie jaka została wskazana. Na tym więc polega niezgodność z rzeczywistością aktu zameldowania T. O. w lokalu przy ulicy B. [...] w R..

Tej oceny nie zmienia okoliczność na którą powołuje się autor kasacji, a mianowicie że zameldowanie nie „poświadczało nieprawdy ponieważ T. O. rzeczywiście pod tym adresem przebywał w chwili składania ... w/w oświadczenia”.

Jakkolwiek zameldowanie nie rodzi żadnego prawa do mieszkania, to jednak jego dokonanie uzależnione jest od istnienia dwu przesłanek, a mianowicie: od przedstawienia organowi ewidencji przez osobę zainteresowaną potwierdzenia uprawnienia do przebywania w lokalu, w którym ma nastąpić zameldowanie oraz potwierdzenie przebywania pod tym adresem dłużej niż trzy doby (art. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jed.: Dz. U. Nr 1, poz. 960 z 1987 r.)

W rozstrzyganym przypadku więc poświadczeniem nieprawdy objęto jedną z przesłanek zameldowania, a to uprawnienia do przebywania w lokalu. Oskarżona takim uprawnieniem do zameldowania męża nie dysponowała z braku przymiotu wyłącznej własności do budynku (lokalu), a przymiot współwłaścicielki wymagał potwierdzenia uprawnienia do przebywania w lokalu ze strony współwłaściciela (współwłaścicieli) co w sprawie nie miało miejsca.

W wyniku powyższych rozważań uznano, że skazanie M. O. pozostaje w zgodzie z prawem co przesądza o oddaleniu skargi kasacyjnej i obciążeniu jej kosztami postępowania kasacyjnego

Przewodniczący: SSN (Mieczysław Młodzik)

Sędziowie: SSN (Marek Sokołowski)

SSA del. do SN (Jadwiga Żywolewska-Ławniczak)